

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1*

STUDY FACTORS EFFECTING COMMUNITY PARTICIPATION IN ADMINISTRATIONS
OF BASIC EDUCATIONAL INSTITUTIONS UNDER SAMUTPRAKARN PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

วาสนา มิเถาว์ลย์* และนิพิฐพนธ์ สนิทเหลือ

Wasana Mithaowan and Nipitpholt Sanitlou

สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ สมุทรปราการ ประเทศไทย

Suvarnabhumi Institute of Technology, Samutprakarn, Thailand

*Corresponding author E-mail: wasanamithaowun13@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 และ 2) สร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบสำรวจ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 327 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างการวิจัยแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.32 - 0.82 และความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 สถิติการวิจัย คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านครูและบุคลากร ปัจจัยด้านชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา และปัจจัยด้านโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากสมการพยากรณ์ที่ดีที่สุด พบว่า ตัวแปรปัจจัยด้านครูและบุคลากร ปัจจัยด้านชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านโรงเรียนสามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ได้ร้อยละ 71.80 และสามารถร่วมกันทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สมการพยากรณ์ คือ $\hat{Y} = 0.463 + 0.315 (X_2) + 0.267 (X_4) + 0.174 (X_3)$ $\hat{Z} = 0.309 (X_2) + 0.264 (X_4) + 0.191 (X_3)$

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา, การมีส่วนร่วมของชุมชน, ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1

* Received April 4, 2024; Revised April 22, 2024; Accepted April 28, 2024



Abstract

This article aims: 1) To study the relationship between factors affecting community participation in administrations of basic educational institutions under Samutprakarn primary educational service area office 1 and 2) To construct the predictive equation of factors affecting community participation in administrations of basic educational institutions under Samutprakarn primary educational service area office 1, This research used a survey research method. The samples of this study were 327 administrators and teachers under Samutprakarn primary educational service area office 1. They were selected by Proportional Stratified Random Sampling. The research instrument using for data collection, was the Questionnaire as 5 Rating Scale. The discrimination of the questionnaire between 0.32-0.82 and reliability of the entire questionnaire is 0.98. The data were analyzed by using correlation coefficient and multiple regression analysis. The research findings found that: Teacher and personnel factors, community factor involved in the administration and School factors there is a positive relationship with community participation in the administration of basic educational institutions under Samutprakarn primary educational service area office 1, with statistical significance at the .01 level. According to the best prediction, Teacher and personnel factors, community factor involved in the administration of the educational institution, school factors Could be used as predictor for community participation in administrations of basic educational institutions under Samutprakarn primary educational service area office 1 as a whole with the adjusted coefficient of determination 71.81 percent with statistical significance of .01 and could construct predictive equation be written as follows : $\hat{Y} = 0.463 + 0.315 (X_2) + 0.267 (X_4) + 0.174 (X_3)$ $\hat{Z} = 0.309 (X_2) + 0.264 (X_4) + 0.191 (X_3)$

Keyword: Educational Institution Administration, Community Participation, Factors Affecting Community Participation, Samutprakarn Primary Educational Service Area Office 1

บทนำ

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเตรียมพลเมือง ประชากร ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นบทบาทสำคัญของการศึกษา โดยจะต้องเน้นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวบุคคลได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นบุคคลที่สามารถคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา รวมถึงคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการศึกษาของไทยในระยะแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 12 (พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2564) มีหลักการสำคัญ คือ ยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาบุคคลให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีระเบียบวินัย ทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานและนวัตกรรม มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีความรับผิดชอบต่อสังคม รวมถึงมีคุณธรรมและจริยธรรม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้กำหนดนโยบายในการบริหารสถานศึกษา ที่มุ่งเน้นให้มีการดำเนินงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย โดยเปิดโอกาสให้บุคคลหลายคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและวางแผนไปสู่การปฏิบัติ ก่อให้เกิดผลดีในการบริหารงาน และเป็นไปอย่างรอบคอบเพื่อให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้นโดยเฉพาะความร่วมมือในรูปแบบเบญจภาคี ซึ่งได้แก่ ชุมชน ภาครัฐบาล นักวิชาการต่าง ๆ องค์กรเอกชนและองค์กรธุรกิจ โดยจะต้องอาศัยรูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพจัดโครงสร้างการบริหารให้องค์คณะบุคคลหรือการมีส่วนร่วมในการวินิจฉัยพิจารณา

ตัดสินใจกำหนดนโยบาย เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ตรงตามความหวังของสังคมและต้องอาศัยการระดมความคิด ซึ่งจะช่วยให้การตัดสินใจที่ละเอียดมาก เกิดผลดียิ่งต่อการบริหารงานอันเป็นหลักการพื้นฐานที่ได้รับการยอมรับทั่วโลก ดังนั้น องค์คณะบุคคลที่ทำงานร่วมกับสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งสามารถบริหารจัดการการศึกษาด้วยตนเองได้ รวมไปถึงการกำหนดบุคคลที่มาจากหลายภาคส่วนมาร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายของการเป็นตัวแทนชุมชน สามารถรู้สภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน อันจะช่วยให้การศึกษาของโรงเรียนมีประสิทธิภาพและได้ผลผลิต คือ นักเรียนที่มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552)

การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีข้อดีหลายประการ แต่ยังพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมกลับไม่แพร่หลาย ในองค์กรปัจจุบันทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ ได้แก่ 1) อุปสรรคด้านองค์การ ตัวขององค์การเองทำให้เกิดอุปสรรคหลายอย่างต่อการให้การเข้ามามีส่วนร่วม อุปสรรคดังกล่าว ได้แก่ ประเพณี ปรัชญาและค่านิยมขององค์การ นโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติงาน คุณภาพของเจ้าหน้าที่ โครงสร้าง ขององค์การ การขาดบรรยากาศสนับสนุนและการขาดการมีระบบการให้รางวัลในการเข้ามามีส่วนร่วม 2) อุปสรรคด้านการบริหาร อุปสรรคบางอย่างเกิดขึ้นจากตัวของผู้บริหารเอง ที่ขัดขวางการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งได้แก่ นิสัยทางด้านการบริหารความไม่เข้าใจการบริหารแบบมีส่วนร่วม การขาดความมั่นคงและความกลัว 3) อุปสรรคด้านผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ได้แก่ การขาดความสามารถในการมีส่วนร่วม การขาดความต้องการ การขาดความรู้เนื้อหาหรือความเชี่ยวชาญ การไม่รู้ว่าถูกคาดหวังให้มีส่วนร่วมและความกลัว 4) อุปสรรคด้านสถานการณ์ การใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพอาจถูกจำกัดด้วยอุปสรรคทางด้านสถานการณ์บางอย่างด้วย ได้แก่ เวลา งาน อิทธิพลทางด้านสภาพแวดล้อม การเอาชนะอุปสรรค ต่าง ๆ การสร้างบรรยากาศขององค์การแบบสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง (ไชยา ภาวบุตร, 2565)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีการกำหนดมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ตรงกับ มาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีระบบการส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนาต่าง ๆ สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น โดยมีการประสานและสร้างความเข้าใจกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในแนวทางการดำเนินงาน และมีรูปแบบการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และนำผลมาใช้ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1, 2561) นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ กลยุทธ์ที่ 5 ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม หมายถึง เปิดโอกาสให้ประชาชน องค์กรภาครัฐ และเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา นับตั้งแต่แสดงความคิดเห็นการวางแผนดำเนินการเป็นคณะกรรมการ และแก้ไขปัญหาตลอดจนควบคุม กำกับ ติดตามประเมินผลและร่วมในผลประโยชน์ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และมีการระบุตัวชี้วัด ดังนี้ ตัวชี้วัดที่ 1 มีการวางแผนแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วม ตัวชี้วัดที่ 2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมที่หลากหลายในวันสำคัญที่โรงเรียนจัดขึ้น ตัวชี้วัดที่ 3 วิทยากรท้องถิ่นให้ความรู้หรือสอน และ ตัวชี้วัดที่ 4 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียน “เด็กขยันเรียนรู้ ครูสอนดี ห้องเรียนมีคุณภาพ” ซึ่งตัวชี้วัดทั้ง 4 ด้านสอดคล้องกับแนวคิดของ Cohen, J.M. & Uphoff, N.T. เกี่ยวกับการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมของประชาชนในผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติการ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประเมินผล (Cohen, J.M. & Uphoff, N.T., 1981) นอกจากนี้จากการศึกษารายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 พบว่า มีการรายงานผลการเข้ามามี



ส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ระบุไว้ในกลยุทธ์ที่ 6 ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เท่านั้น นั้นแสดงว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วนลดลง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1, 2561) ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยดังกล่าวไปวางแผนในการกำหนดนโยบายเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา เพื่อทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี เกิดความผูกพัน ความไว้วางใจ มีการติดต่อสื่อสารสม่ำเสมอ ทำให้การตัดสินใจในการบริหารมีคุณภาพดีขึ้น (ไชยา ภาวบุตร, 2565)

จากผลสำคัญดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของชุมชน เข้ามามีความสำคัญในการเข้าถึงปัญหา ข้อเสนอแนะ แก้ไขปัญหาและนำข้อเสนอแนะปัญหามาปรับปรุงแก้ไข เพื่อการแก้ปัญหาได้อย่างตรงเป้าหมาย และตรงตามความต้องการของชุมชน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูและบุคลากร ปัจจัยด้านโรงเรียน และปัจจัยด้านชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ด้านจะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในประเด็น การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
2. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,134 คน กลุ่มตัวอย่างในการการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ปีการศึกษา 2566 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ตารางเทียบของ Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. และสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน ใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นภูมิแบ่งกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970) เครื่องมือที่เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมีจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบ สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร และตอนที่ 3 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 รวมจำนวน 103 ข้อ คุณภาพของแบบสอบถามประกอบด้วย ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.32 - 0.82 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มีค่าเท่ากับ 0.984 เก็บรวบรวมข้อมูลโดย

1) ผู้วิจัยจัดส่งหนังสือจากสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย 2) ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแบบสอบถามให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 และกำหนดวันรับคืนแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) คัดเลือกตัวแปรด้วยวิธี Enter Selection

ผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีผลการวิจัยดังนี้

1. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ใน 4 ปัจจัยประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูและบุคลากร ปัจจัยด้านโรงเรียน และปัจจัยด้านชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ภาพรวมและรายปัจจัยดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y
ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา (X ₁)	1.000	.880**	.782**	.879**	.781**
ปัจจัยด้านครูและบุคลากร (X ₂)		1.000	.867**	.904**	.826**
ปัจจัยด้านโรงเรียน (X ₃)			1.000	.827**	.777**
ปัจจัยด้านชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา (X ₄)				1.000	.814**
การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน (Y)					1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรทุกตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับความสัมพันธ์สูงที่สุดไปหาน้อยสุดได้ คือ ปัจจัยด้านครูและบุคลากร ($r = .826$) ปัจจัยด้านชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ($r = .814$) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ($r = .780$) ปัจจัยด้านโรงเรียน ($r = .777$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านครูและบุคลากร และปัจจัยด้านชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 อยู่ในระดับสูงมาก ส่วนปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา และปัจจัยด้านโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 อยู่ในระดับสูง ตามลำดับ ผู้วิจัยจึงได้ตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน รายละเอียดดังตารางที่ 2



ตารางที่ 2 ค่าความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Regression	26.51	4	6.627	205.153	.000
Residual	10.402	322	0.032		
Total	36.912	326			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา (X_1) ปัจจัยด้านครูและบุคลากร (X_2) ปัจจัยด้านโรงเรียน (X_3) ปัจจัยด้านชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา (X_4) นั้นแสดงว่าปัจจัยทั้ง 4 ตัวแปร สามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ จึงดำเนินการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเพื่อสร้างสมการพยากรณ์ รายละเอียดดังตารางที่ 3

2. การสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ดำเนินการโดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

ตัวแปรพยากรณ์	b	SE _b	Beta	t	p
ค่าคงที่	0.463	0.132		3.497**	0.001
ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา (X_1)	0.123	0.066	0.128	1.872	0.062
ปัจจัยด้านครูและบุคลากร (X_2)	0.315	0.088	0.309	3.594**	0.000
ปัจจัยด้านโรงเรียน (X_3)	0.174	0.055	0.191	3.154**	0.002
ปัจจัยด้านชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา (X_4)	0.267	0.078	0.264	3.421**	0.000
$R = 0.847$ $R^2 = 0.718$ $SE_{est} = 0.179$ $F = 205.153$					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา (X_1) ปัจจัยด้านครูและบุคลากร (X_2) ปัจจัยด้านโรงเรียน (X_3) ปัจจัยด้านชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา (X_4) กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Y) มีค่าเท่ากับ 0.847 โดยตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัวแปร ร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ร้อยละ 71.80 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา (X_1) ในรูปคะแนนดิบมีค่า 0.123 ในรูปคะแนนมาตรฐานมีค่า 0.128 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยด้านครูและบุคลากร (X_2) ในรูปคะแนนดิบมีค่า 0.315 ในรูปคะแนนมาตรฐานมีค่า 0.309 ซึ่งส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ 0.309 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยด้านโรงเรียน (X_3) ในรูปคะแนนดิบมีค่า 0.174 ในรูปคะแนนมาตรฐานมีค่า 0.191 ซึ่งส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ 0.191 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยด้านชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา (X_4) ในรูปคะแนนดิบมีค่า 0.267 ในรูปคะแนนมาตรฐานมีค่า 0.264 ซึ่งส่งผลต่อการมีส่วนร่วม

ของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ 0.264 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

$$\hat{Y} = 0.463 + 0.315 (X_2) + 0.267 (X_4) + 0.174 (X_3)$$

$$\hat{Z} = 0.309 (X_2) + 0.264 (X_4) + 0.191 (X_3)$$

จากสมการการถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน พบว่า ปัจจัยด้านครูและบุคลากร (X_2) ปัจจัยด้านชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา (X_4) ปัจจัยด้านโรงเรียน (X_3) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.847 สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ได้ร้อยละ 71.80

อภิปรายผล

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 อภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรทุกตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงลำดับความสัมพันธ์สูงสุดไปหาน้อยสุดได้ ดังนี้ ปัจจัยด้านครูและบุคลากร ปัจจัยด้านชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านโรงเรียน ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ปัจจัยด้านครูและบุคลากร ปัจจัยด้านชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านโรงเรียน เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนทุกปัจจัย โดยเฉพาะการที่จะเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจะต้องมีปัจจัยต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับ วิรัตน์ พงษ์มิตร ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยด้านครู ด้านบรรยากาศ ด้านทรัพยากร ด้านผู้บริหาร ด้านหลักสูตร และด้านนักเรียน ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยผลรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยผลรวมอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนกับประสิทธิภาพการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า ปัจจัยด้านบรรยากาศ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านนักเรียน และปัจจัยด้านผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการบริหารของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (วิรัตน์ พงษ์มิตร, 2557) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพชรรุ่ง สนั่นไทย ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า มีปัจจัยจำนวน 7 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ได้แก่ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร ด้านบุคลากร ด้านการกระจายอำนาจโรงเรียนอย่างจริงจัง ด้านการมีส่วนร่วม ด้านผู้บริหาร และด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (เพชรรุ่ง สนั่นไทย, 2558)



2. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณและสร้างตัวแปรพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ตัวแปรพยากรณ์ที่ถูกคัดเลือกเข้ามาสู่สมการ 3 ตัว พบว่า ปัจจัยด้านครูและบุคลากร (X2) ปัจจัยด้านชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา (X4) ปัจจัยด้านโรงเรียน (X3) เป็นปัจจัยที่ส่งต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.847 สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ได้ร้อยละ 71.80 ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ครูและบุคลากร เป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับชุมชน เพราะครูและบุคลากรจะต้องทำงานกับผู้เรียนกับผู้ปกครอง เช่น การเยี่ยมบ้านนักเรียน การร่วมกิจกรรมของชุมชน และการเชิญผู้ปกครองและชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน จึงส่งผลให้ครูและบุคลากรเป็นปัจจัยที่ส่งต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ซึ่งสอดคล้องกับ วิรัตน์ พงษ์มิตร ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งต่อประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบปัจจัยที่ส่งต่อประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 คือ ปัจจัยด้านครู คือ ครูผู้ที่ทำหน้าที่สอน เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนมีคุณธรรมจริยธรรม มุ่งมั่นในการสอน มีการพัฒนาตนเองและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับศิษย์ส่งต่อประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียน (วิรัตน์ พงษ์มิตร, 2557) และสอดคล้องกับ พรณวดี ปามุทา ได้ศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัจจัยด้านคุณภาพบุคลากร ประกอบด้วย ความรู้ความสามารถในการพัฒนางานการเรียนการสอนของครูและบุคลากรในโรงเรียน ความรู้เกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย และขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายครูและบุคลากรในโรงเรียน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในโรงเรียน ความสามารถในการปรับปรุงแก้ไขวิธีการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบของครูและบุคลากรในโรงเรียน ความสามารถของครูและบุคลากรในโรงเรียนในการจัดให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนางานของโรงเรียนได้ การพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของครูและบุคลากรโรงเรียน การมีจิตบริการ มีความรับผิดชอบ มีความเสียสละอุทิศตนเองและเวลาเพื่อองค์กรของครูและบุคลากรในโรงเรียน ความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความยินดีต่อความสำเร็จของผู้อื่นของครูและบุคลากรในโรงเรียน การร่วมมือ ร่วมใจ รักใคร่ ความสามัคคี และทำงานเป็นทีมของครูและบุคลากรในโรงเรียน (พรณวดี ปามุทา, 2559) และยังสอดคล้องกับ เพชรรุ่ง สนั่นไทย ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เรียงลำดับผลดังนี้ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านการกระจายอำนาจให้โรงเรียนอย่างแท้จริง 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร 4) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจน ด้านผู้บริหาร และ 5) ด้านการมีส่วนร่วม โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.905 มีการพยากรณ์ได้ร้อยละ 81.70 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ 0.1834 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (เพชรรุ่ง สนั่นไทย, 2558)

นอกจากนี้ ปัจจัยด้านชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาก็สามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาได้เช่นกัน ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การบริหารโรงเรียนให้มีคุณภาพจะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนโดยเฉพาะการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา ส่งผลให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการศึกษาของบุตรหลานของตนเอง จากความสำคัญดังกล่าวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีการกำหนดมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม

ร่วมของประชาชนในการร่วมการจัดการศึกษาตรงกับ มาตรฐาน การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ การกระจายอำนาจและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษา โดยการส่งเสริม สนับสนุน การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์การต่าง ๆ โดยมีการประสานและสร้างความเข้าใจกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในแนวทางการดำเนินงาน และมีรูปแบบการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และนำผลมาใช้ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ ปารณทัตต์ แสนวิเศษ ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา : การสร้างทฤษฎีจากฐานราก ผลพบว่า ปัจจัยด้านชุมชนส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปารณทัตต์ แสนวิเศษ, 2555) และยังสอดคล้องกับ นฤมล เวียงวงศ์ ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของชุมชน โดยชุมชนต้องมีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเอกลักษณ์ของท้องถิ่นใน ชุมชนสืบทอดให้นักเรียนได้สืบสาน การเชิญบุคคลหรือองค์กรในท้องถิ่นที่มีความรู้ ผู้ปกครองนักเรียนในชุมชน นิยมส่งบุตรหลานให้เข้ามาเรียนในโรงเรียน ความรักความสามัคคีของบุคคลในชุมชน บุคคลในชุมชนมีความพึงพอใจ เชื่อมั่น และศรัทธาในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (นฤมล เวียงวงศ์, 2556) และสอดคล้องกับ อัมพวัลย์ บุปผาวัลย์ ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน การจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 พบว่า ปัจจัย ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน มีการเปิดโอกาสของโรงเรียนให้กรรมการมีส่วนร่วม ชี้แจงให้ความรู้กับกรรมการ สถานศึกษา วิธีการสรรหาคัดเลือกกรรมการสถานศึกษาต้องชัดเจน ยกย่องให้เกียรติกรรมการ และสร้างความ เข้าใจระหว่างโรงเรียนและกรรมการสถานศึกษาให้เข้าใจตรงกัน (อัมพวัลย์ บุปผาวัลย์, 2556) นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ พิกุล ไชยแสน ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลการบริหารงานของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พบว่า ปัจจัยด้านความร่วมมือจากชุมชน เป็นปัจจัยที่ส่งผล ต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 พบ 3 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมได้ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านครู และบุคลากร ปัจจัยด้านชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านโรงเรียน (พิกุล ไชยแสน, 2557)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 มีความสัมพันธ์ ทางบวกกับตัวแปรทุกตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ตัวแปรปัจจัยด้านครูและบุคลากร ปัจจัยด้าน ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านโรงเรียน สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมของ ชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ได้ร้อยละ 71.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ คือ ครูและบุคลากร ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษารวมถึงการพัฒนาสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ต่อชุมชน และโรงเรียนต้องเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอเพื่อ สนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป คือ ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผล ต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก และนำไปใช้ เป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพต่อไป



เอกสารอ้างอิง

- ไชยา ภาวบุตร. (2565). หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). สกลนคร: สมศักดิ์การพิมพ์ กรุ๊ป.
- นฤมล เวียงวงศ์. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปารณทัตต์ แสนวิเศษ. (2555). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา:
การสร้างทฤษฎีจากฐานราก. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ , 8(16), 69-82.
- พรณวดี ปามุทา. (2559). ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ใน ดุษฎีนิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา. มหาวิทยาลัยสยาม.
- พิกุล ไชยแสน. (2557). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. ใน วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เพชรรุ่ง สนั่นไทย. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิรัตน์ พงษ์มิตร. (2557). ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1. (2561). คู่มือมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1. เรียกใช้เมื่อ 7 เมษายน 2567 จาก <https://shorturl.asia/F51C4>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1. (2561). รายงานผลการดำเนินงานประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2561. เรียกใช้เมื่อ 7 เมษายน 2567 จาก <https://shorturl.asia/DwYjP>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย จำกัด.
- อัมพวัลย์ บุปผาวัลย์. (2556). ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี
เขต 5. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Cohen, J.M. & Uphoff, N.T. (1981). Concept and Measures for Project Implementation and
Evaluation Rural Development Committee Center for International Studies. New York:
Cornell University.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational
and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.